

PROTOKOLL fra møte i Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt

Møte:	Nr. 01.2017, Møte i Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt
Dato/ sted:	Mandag 27. November 2017 på Scandic Hotel på Hell
Deltok:	John Anders Lifjell, Per Mathis Oskal, Gunnar Sorken og Sten Arne Skogmo
Forfall:	ingen
Sekretariat:	Morten Røe

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 01.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Godkjenning av møteinnkallingen

Det var ingen kommentarer til møteinnkallingen.

Sten Arne Skogmo skal slutte 31. Desember som daglig leder i Lierne Viltforening. Han forlater bransjen. Det må det oppnevnes en ny medlem til Klassifiseringsutvalget. Klassifiseringsutvalget ønsker også at det oppnevnes 2 varapersoner, en fra NRL og en fra PRL.

Vedtak i sak 01.2017: Møtet var lovlig innkalt.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 02.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Forrige møte i Klassifiseringsutvalget var 28. Juni 2016. Det er uheldig at det går så lang tid mellom møtene.

Det må gjøres en henvendelse til styret i NRL ang. behov for nytt medlem og to nye varamedlemmer til utvalget

Vedtak i sak 02.2017: Protokollen fra forrige møtet i Klassifiseringsutvalget ble godkjent.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 03.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Oppfølging av saker fra møtet den 28. Juni 2016

Flere av sakene som ble behandlet under dette møtet er ikke blitt fulgt opp. Det er beklagelig. Avvikene er ikke blitt kommentert før under dagens møte.

Årsmeldingen for det første driftsåret, 2015/16 ble ikke endelig godkjent. Det er ikke utarbeidet handlingsplan for driftsåret 2016/2017. Planlagte produsentmøter er heller ikke gjennomført. Sekretariatet har heller ikke gjort noen henvendelse til styret i NRL angående at de ønsket at Finnmark Rein, som største aktør, skulle være representert i utvalget.

Klassifiseringsutvalget var klar på at vedtak må følges opp. I tillegg må utvalget arrangere møter oftere enn det som har blitt gjort det siste året.

Vedtak i sak 03.2017: Klassifiseringsutvalget tok saken til orientering.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 04.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Driftsmessig orientering

Animalia gikk igjennom aktivitetene som er blitt gjennomført hittil i driftsåret 2017/2018. Det er avholdt to klassifiseringskurs, Karasjok og Otta. Begge kursene er holdt i september. Ved begge kursene ble det avholdt eksamen på slutten av kursdagen. I utgangspunktet var avtalen at det skulle holdes et kurs per år, annenhvert år i sør og i nord. Animalia valgte å arrangere to kurs for at deltagerne ikke skulle få for lang reisevei, siden det fortsatt er flere som sliter med å klare kravene til A sertifikat.

Eksamensresultatene er dårlige i forhold til hva vi opplever for

husdyrklassifisører. Diskusjon rundt dette vil bli tatt opp i egen sak.

Animalia er også av den oppfatning at aspirantordningen for reinslaktklassifisører er for dårlig. Vi mottar aspirantpåmelding i forbindelse med at vi kaller inn til kurs. Aspirantordningen er også satt opp som egen sak.

Per oktober er det 16 slakterier i klassifiseringsordningen, mot 18 på samme tid i fjor. Det er kun 13 av disse slakteriene som rapporterer inn data.

Antall klassifisører er praktisk talt uendret, 26 har nå A sertifikat og 12 har B sertifikat, gyldighet for et år.

Animalia har utarbeidet statistikker for innrapporterte data på samme måte som i fjor. Det er utarbeidet statistikker for ALL REIN, REINKALV, SIMLER og en VEKTANALYSE for reinkalv. De to første er utarbeidet på samme måte som i fjor. Statistikken for SIMLER er bygget opp på samme måte som for all rein og reinkalv. Hensikten med vektanalysen er å vurdere klassifiseringen som blir gjort ved slakteriene.

Animalia presenterte tre nøkkeltall som er viktige når det gjelder å vurdere klassifiseringen ved slakteriene. (1) Korrelasjonen (samvariasjon) mellom vekt og klasse forteller at det er en sterk sammenheng mellom vekt og klasse, da korrelasjonen i år er på +74%. Dette er et større tall enn i de to første driftsårene. Det at korrelasjonen er høyere er sannsynligvis positivt, en indikator på at klassifiseringen er riktigere enn tidligere. Korrelasjonen varierer noe mellom reinbeiteområdene.

(2) Forholdstallet vekt delt med klasse varierer mellom landsdelene, et lavt tall i Finnmark og et høyt tall i Sør Norge. Et lavt tall indikerer at slaktene oppnår en høyere klasse på lavere vekt enn om forholdstallet er høyt. (3) Slaktevekt tilvekst finner en ved å dele slaktevekten med slaktedyrets alder ved slakting (teoretisk beregnet ut fra en sannsynlig fødselsdato). Måleenheten for slaktevekt tilvekst er gram per dag. Det er sterk sammenheng mellom hvilken klasse slaktet

oppnår og hvilken slaktevekt tilvekst som det har. Tilveksten øker med økende klasse. Slaktevekttilveksten varierer mellom landsdelene og er høyest i sør.

Vedtak i sak 04.2017: Klassifiseringsutvalget tok saken til orientering.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 05.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Evaluering av EUROP systemet, 2.5 års bruk av systemet. Hva slags klassifiseringssystem trenger reinsdyrnæringen?

Målene for systemet var lik klassifisering i hele landet og et system som måler slaktenes innhold av kjøtt, fett og bein på en presis måte.

Når en vurderer systemet må en skille mellom to nivåer, makro- og mikronivå. Når en vurderer klassifiseringen ut fra statistikker for hele landet, et makronivå, så ser tallene normale ut. Vi har en normalfordelt klassefordeling slik det skal være. Produsentens vurdering er det en kan kalle et mikronivå, hvordan vedkommende opplever klassifiseringen. Det har vært noen uheldige episoder som har skapt mistillit. Det er vanskelig å gjenvinne tilliten.

Forventningene til systemet var større enn det en ser av bruken av systemet i dag, blant annet gjennom at systemet i mindre grad brukes som grunnlag for avregning til produsent.

Mange reieiere er ikke fornøyd med stabiliteten i systemet. Det at en føler at en oppnår forskjellig klassifisering mellom slakterier skaper mistillit.

Det har vært for lite informasjon til reieierne om det nye systemet. Mer informasjon ville gitt større forståelse. Det er svært viktig å få arrangert de planlagte informasjonsmøtene.

25 % av slaktinga er leieslakting. I Nord Norge skjer slaktedyromsetningen som oppkjøp, uavhengig av klasse. Slaktene betales ut fra slaktevekt. Klassesystemet for voksne dyr fungerer.

Flere av medlemmene synes at EUROP systemet i seg sjøl er greit og at fokuset på kjøttfylde og kvalitet var positivt. Belønning for god rein. Systemet synliggjør ting for reieneierne, gir blant mer fokus på slaktetidspunkt. Kjøttfylden går tilbake utover høsten. Mange reiner slaktes for sent. Per Mathis har tatt opp dette med mange reieneiere. EUROP systemet kan ha bidratt til mindre slakting etter nyttår.

Systemet straffer slakt med stor ramme, for eksempel store oksekalver på 24 til 25 kg som går i klassene O og O+.

Opplæringen av nye klassifisører fungerer ikke optimalt. Systemet er stort og krevende, vanskelig å få nok til på opplæring og vedlikehold for klassifisørene. Sesongen er kort, lang oppholdstid før neste sesong. Allikevel er det tall i statistikken som tilsier at systemet fungerer bedre. At korrelasjonen mellom vekt og klasse er høyere enn noen gang er et positivt tegn (se sak 4).

Liten tid på klassifiseringssystemet er et problem for små slakterier, få slaktedager. Bruken av systemet går bedre utover i sesongen. Billedmaterialet som viser klasse bør forbedres, med foto av slaktene fra flere sider. Synes at Meats er dyre på support.

Gunnar Sorken mente at næringa skulle være ha et større fokus på kjøttfylde. Mener at systemet fungerer bra. Som Per Mathias ønsket han seg bedre billedmateriale.

Sven Arne fortalte at Lierne avregner etter EUROP og mener at dette gjør oppgjøret mer forutsigbart og at det er en forbedring i forhold til tidligere. Fortsatt så er styrer tradisjonene slaktinga, det er tungt for det nye klassifiseringssystemet å få innpass. EUROP systemet er positivt for kjøpere av slakt til nedskjæring, de vet hva de kjøper.

Vedtak i sak 05.2017:

Systemet har nå fungert i 3 år og statistikk viser at det på et makronivå fungerer. Tall viser også at funksjonaliteten i systemet har forbedret seg, blant annet korrelasjonen mellom klasse og vekt. Klassifiseringsutvalget er generelt fornøyd med systemet og intensjonene i det. Nedskjæringsforsøket i Kautokeino viser at når systemet er riktig brukt så differensierer det godt med å skille slakt med ulikt kjøtt-, fett- og beininnhold.

Systemet er stort og krevende å lære og å vedlikeholde. I tillegg var systemet nytt for næringa sjøl om de fleste slakteriene var godt vant med klassifisering. Praktiseringen vil bli bedre med et bedre billedmateriale. Systemet er mer krevende på små slakterier da de har færre slaktedager.

Det kan virke som om bruken av systemet er forskjellig i sør og nord. I sør blir systemet brukt til avregning ved de store slakteriene. Flere både i nord og sør praktiserer flere salg til samme pris for alle slakt uavhengig av kvalitet. I nord skjer prisdifferensieringen på kalveslakt ut fra vektgrupper. På slakt av voksne dyr har EUROP systemet en viktigere rolle.

Systemet sliter med å ha tillit hos mange produsenter. Dette har stort sett sammenheng med manglende stabilitet i praktisering av systemet. Forventningene til systemet var store og feilklassifisering skaper mistillit. Det er krevende å vinne tilbake denne tilliten.

Klassifiseringsutvalget mener at det må gjøres mer for å skape tillitt rundt klassifiseringssystemet.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 06.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Rapportering av reinsdyrslakt til Landbruksdirektoratet

I reindrifftsforhandlingene ble det etter ønske fra direktoratet nedsatt en arbeidsgruppe som skulle se på datainnrapporteringen til Landbruksdirektoratet. NRL, Meats og Animalia har deltatt i dette arbeidet.

Vedtak i sak 06.2017:

Klassifiseringsutvalget tok saken til orientering.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 07.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Aspirantopplæring

Til årets kurs var det påmeldt 3 aspiranter. Aspiranter er noe Animalia først kommer i kontakt med gjennom høstkursene. Vi mener at dette er utilfredsstillende for alle parter. Til nå har aspirantene fått gå opp til eksamen. Det stilles ingen krav til opplæringsperiode. Sannsynligheten for å bestå eksamen er svært liten.

Klassifiseringsutvalget ønsket å se nærmere på denne saken under neste møte i utvalget.

Vedtak i sak 07.2017: Saken utsettes til neste møte.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 08.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Etterutdanningskurs og eksamen

Animalia ville at Klassifiseringsutvalget skulle drøfte hvorvidt kurs- og eksamensgjennomføring i september er optimalt. Kun en person som var oppe til eksamen klarte kravene til A sertifikat. Dette er lite tilfredsstillende for alle parter.

Klassifiseringsutvalget ville behandle denne saken nærmere under neste møte i utvalget.

Vedtak i sak 08.2017: Saken utsettes til neste møte.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 09.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Hvordan få inn rapportering fra områder uten klassifisering/ uten terminal

Noen reinbeitedistrikter rapporterer ikke til Animalia siden det fortsatt finnes slakterier uten registreringsutstyr. Spørsmålet er om en kan akseptere en mer manuell innrapportering fra disse distriktene? Det er avsatt midler i reindrifftsavtalen for å subsidiere innkjøp av registreringsutstyr for Gustav Kant og Holtan Rein. Holtan Rein opplyser til oss at de skal slutte å slakte, at slakteriet skal legges ned. Gustav Kant er usikker på om han skal kjøpe slikt utstyr.

Det er også andre distrikter hvor det kan være mangelfull rapportering. Animalia bør avklare dette i samarbeid med Landbruksdirektoratet i Alta.

Vedtak i sak 09.2017: Manglende innrapportering til Animalia avklares i samarbeide med Landbruksdirektoratet i Alta ved Alf Lora.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 10.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Er det rimelig at kalver i sør må veie mer for å oppnå samme klasse som i nord?

Tallenes tale er relativt klare. Hvis klassifiseringa som foregår er riktig så veier en kalv i R- litt over 20 kg i Finnmark, 24 kg i Nordland, 23 kg i Sør Trøndelag og 24,7 kg i Tamreinlagene. Vi kan legge fram tilsvarende tall for slakt i de nærliggende, viktigste klassene. Det store spørsmålet er om dette er riktig. Hvis det er riktig, så må det bety at slaktene i Finnmark har større anlegg for kjøttavleiring på et tidligere stadium enn rein fra andre regioner. Vi tar saken opp til diskusjon.

Det ble lagt fram tall fra nedskjæringsforsøket i Kautokeino i 2015, hvor alle slaktene ble lengdemålt, tall som viste svært gode sammenhenger mellom et tall, K-faktor og slaktenes klasse, fettgruppe, kjøtt- og fettprosent ved nedskjæring.

Beregne K faktor og kjøttutbytte ved nedskjæring i de ulike klassene var:

Klasse	Antall slakt	K faktor (mg/cm ³)	Kjøtt% 2
P-	6	10,4	67,9
P	9	11,7	70,3
P+	6	12,2	72,0
O-	8	14,3	73,7
O	10	13,9	73,9
O+	7	14,7	75,2
R-	4	14,9	76,6
R	11	16,6	77,2
R+	2	19,2	78,6
U-	3	20,8	77,9
U	1	20,1	77,8

Måleenheten for K-faktor er mg/cm³ (milligram). Vi ser en klar stigning i K-faktor og kjøtt%2, kjøttprosent i fettfri vare, med økende klasse. Forsøket besto av 67 slakt.

Animalia har gjort en statistisk variansanalyse av materialet hvor målet var å forklare variasjonen i slaktenes klasse og fettgruppe. I tillegg ønsket vi å se om vi også kunne forklare variasjonen i

utbyttet av kjøtt og fett ved nedskjæring. For å forklare variasjonen har vi brukt variablene K-faktor, slaktevekt og kategori på slaktet. Resultatene ser ut til å være meget bra og vist i tabellen under.

Gjennomsnittlig feil i de ulike modellene er vist til høyre, gjennomsnittlig feil for hvert slakt.

Variabel	Forklaringsgrad	Gjennomsnittlig feil per slakt
Klasse	83,3 %	1,15 klasser
Kjøtt% 2	77,5 %	1,67 %
Fettgruppe	87,8 %	1,13 fettgrupper
Fett%	78,7 %	1,01 %

For klasse og kjøttinnhold i slaktene er dette tall som er fullt på høyde med tallene som vi finner hos storfe. Det er oppsiktsvekkende at vi også finner sammenhenger mellom resultatmålene Fettgruppe og fett% i slaktene. Klasse og fettgruppebedømmelsen er gjort av Tore Hatmyr fra Animalia.

Materialet er relativt lite, 67 slakt. I tillegg er sammensetningen noe spesiell da det er mange voksne slaktedyr i materialet.

Klassifiseringsutvalget mener at lengdemåling kan være hva reindriftsnæringen trenger for at klassifiseringen skal kunne gjenvinne tilliten. Det må arbeides videre med dette for å kvalitetssikre de oppnådde resultatene fra forsøkene i Kautokeino.

Vedtak i sak 10.2017: Klassifiseringsutvalget er forundret over at det er så store forskjeller mellom «kravene» til slaktevekt for kalver i nord og sør. Det må undersøkes nærmere om dette er riktig.

Klassifiseringsutvalget synes at resultatene lengdemålingene er så interessante at de ønsker å gå videre med saken. Det bør gjennomføres et oppfølgingsforsøk, 2 dager i nord og sør for å få et større materiale og for å verifisere resultatene fra nedskjæringsforsøket.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 11.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Handlingsplan for 2017/2018 og 2018/2019

Det er kun relevant å arbeide med handlingsplan for 2018/2019 siden avtaleåret 2017/2018 allerede er mer enn halvveis gjennomført.

Det legges opp til en økonomisk ramme for Animalia i henhold til tidligere år. Avtalen prisjusteres i henhold til konsumprisindeksen.

Innholdet må avklares i forhold til hva som skjer når det gjelder lengdemåling. Klassifiseringsutvalget ønsker å prioritere lengdemåling av slakt dersom dette viser seg å holde mål. Det må arbeides for å få til en rask avklaring i forhold til et forprosjekt over 4 dager.

Vedtak i sak 11.2017:

Økonomiske rammer for driften vil være i henhold til tidligere år dersom betingelsene er tilnærmet uendret.

Innholdet i handlingsplanen drøftes på neste møte i utvalget ut fra hva som skjer når det gjelder lengdemåling av slakt.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 12.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Klassifiseringshåndboka, endelig godkjenning

Saken utsettes til neste møte.

Vedtak i sak 12.2017: Saken utsettes til neste møte

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 13.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Informasjon til primærprodusenten, skal vi ha produsentmøter?

Det er avsatt penger til dette. Klassifiseringsutvalget mener at det er svært viktig med slike møter. Det har vært for lite informasjon til reieneierne. Møtene må knyttets til NRL sine treffpunkter.

Må begynne rimelig snart å planlegge møtene. Det gjøres avtale direkte med lokallagslederne. Animalia utarbeider et skriv i sakens anledning.

Det ble presisert at protokollene har mer relevans på NRL sin hjemmeside

Vedtak i sak 13.2017: Klassifiseringsutvalgets har mål om å gjennomføre dette. Det planlegges for 8 møter i slutten av mai 2018.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 14.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Publisering av protokoller på Animalia sin hjemmeside

Klassifiseringsutvalget har ingen innvendinger mot at protokollene fra Klassifiseringsutvalget publiseres på Animalias hjemmeside.

Det ble presisert at protokollene har mer relevans på NRL sin hjemmeside

Vedtak i sak 14.2017: Klassifiseringsutvalgets protokoller publiseres på Animalias og NRL sin hjemmeside.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 15.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Nedskjæringsprosjekt på reinsdyrslakt skal gjennomføres

Nedskjæringsforsøket på reinslakt er i ferd med å starte opp. Arktisk Landbruk har godkjent budsjettet og gjennomføringsplan for forsøket. Prosjektet har en ramme på 1,72 mill. kroner og skal gjennomføres over 2 år. NRL eier prosjektet mens det er Animalia som skal gjennomføre det.

Arktisk landbruk har gjennom sitt vedtak godkjent en lavere egenandel i dette forsøket enn det som er vanlig da egenandelen er på 13,9 % av prosjektrammen.

Klassifiseringsutvalget vil være referansegruppe for prosjektet.

Det er viktig at vi får et skjæremønster som er i tråd med hva som praktiseres ute i skjærebedriftene. Animalia gjennomfører en workshop sammen med Gunnar Sorken i forbindelse med oppstarten av forsøket.

Vedtak i sak 15.2017: Klassifiseringsutvalget tok saken til orientering.

 ANIMALIA Klassifiseringsutvalget for reinsdyrslakt	Sted/dato: Animalia, Tirsdag 27. November 2017	Sak nr.: 16.2017
	Utarbeidet av: Morten Røe	Antall vedlegg: 0

Eventuelt

Det ble ikke fremmet saker under eventuelt.

Vedtak i sak 16.2017: